

Vår adress

Kommunstyrelsen
Borlänge kommun

Adress

Miljö- och energidepartementet
103 33 STOCKHOLM

Besöksadress

Röda vägen 50

Handläggare, telefon, e-post

Helena Faktus
0243-740 93
helena.faktus@borlange.se

Delbetänkande SOU 2016:47 En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige (dnr M2016/01735/KI)

Sammanfattning

Borlänge kommun är positiv till den ambitiösa målsättningen i förslaget till klimat- och luftvårdsstrategi.

Borlänge kommun är positiv till de förslag som ökar kommunens möjlighet att skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle, som förslagen om ökad beslutsrätt för lokala styrmedel på transportområdet, möjlighet att ställa särkrav på byggnadsverks tekniska egenskaper vid planläggning samt ökad möjlighet till finansiering av steg 1- och 2-åtgärder innebär.

Det är viktigt att beakta de skilda förutsättningar som råder bland landets kommuner såväl vad det gäller resurser som marknadsförutsättningar. Fokus i arbetet fästs ofta till storstadskommunerna och de förutsättningar som råder där. Det är viktigt att ta hänsyn till omständigheterna även i medelstora och mindre kommuner, för att möjliggöra att dessa trots knappa resurser kan driva arbetet med frågorna om ett hållbart samhälle på ett effektivt vis. Risken är annars att det blir ytterligare en del som tynger arbetet istället för att möjliggöra ett utvecklat arbete.

För att de ambitiösa målen som presenteras i förslaget till en strategi för en samlad luftvårdspolitik ska realiseras behöver landets kommuner gemensamt arbeta med information och tillsyn. Borlänge kommun önskar därför att tydlig tillsynsvägledning från högre instanser presenteras så att Sveriges kommuner på ett effektivt sätt kan bedriva tillsyn för att nå utsläppsmålen. En tydlig vägledning gör också att kommunernas bedömningar blir mer enhetliga.

Avsnitt 6.6 Det lokala och regionala klimat- och luftarbetet

Samvekan mellan samhällsplaneringens aktörer kommer att vara viktigt för att såväl nationella som regionala miljömål ska kunna nås. Det måste således finnas förutsättningar och arenor med tydliga mål- och syftesformuleringar som gör samverkan effektiv och resultatorienterad.

Det nämns på flera ställen i avsnittet att Länsstyrelserna borde kopplas in tidigare i processer gentemot kommunerna. Ska sådana åtgärder införas måste det ske på villkor som inte riskerar att ytterligare förlänga dessa, redan idag råder pressade tidscheman för samhällsplaneringens processer. Med medborgarna i fokus finns begränsat utrymme för att ytterligare förlänga dessa processer. Länsstyrelsen måste således kunna säkerställa att tillräckliga resurser finns för att svara upp mot detta och att expertkompetensen är den rätta.

Kompetensutveckling är en viktig fråga. En betydelsefull del i det arbetet är att säkerställa så att hela kedjan av involverade aktörer ges rätt kunskaper anpassat till sin verksamhet samt att det finns tydliga övergripande mål. Mål som alla kan jobba mot utifrån sitt uppdrag.

För att möjliggöra nya innovativa och hållbara lösningar är Borlänge kommun positiv till en översyn av regelverket för samhällsplanering för att undanröja eventuella begränsningar till en hållbar utveckling.

Avsnitt 7.2 Transporteffektivt samhälle

Kommunen eftersöker tydligare skrivningar om hur arbete med beteendeförändringar ska ske. Det finns omnämnt på ett antal platser i texten utan att det ges någon närmare förklaring till vad som menas och hur arbetet ska tas vidare. För att omställningen till ett mer hållbart samhälle ska lyckas krävs förutom åtgärder inom den fysiska samhällsplaneringen också skarpa insatser för en beteendeförändring. I arbetet bör kommunerna få en viktig roll med närheten och den dagliga kontakten med kommuninvånarna. Kommunerna besitter erfarenhet och kunskap om de specifika förutsättningarna för sin kommun. Beteendeförändrade åtgärder är dock arbete som ofta nedprioriteras till förmån för lagreglerade delar av verksamheten, på grund av bristande resurser. Ökad möjlighet till finansiering av sådana är välkomna.

Att reseavdragssystemet ses över är ett välkommet initiativ, det är dock viktigt att ha kommuner med långa avstånd samt begränsat kollektivtrafiksutbud i åtanke så att dessa inte riskerar att straffas av nya regleringar.

Avsnitt 7.3 Energieffektivare fordon

Cykel bör bli mer omnämnt i skrivningar om fordon, som ett steg att komma ifrån tankarna om bilen som det "vanliga" transportsättet. Användning av cykel har inom det kommunala arbetet stora möjligheter att utvecklas. Cykelfrågan behöver etableras på allvar och ingå i diskussioner som berör transporter. Cykeln blir alltmer användbar och nya modeller möjliggör en allt bredare användning än tidigare. Forskning visar också att cykeln är konkurrenskraftig vid resor upp till fem kilometer i staden. Med eldrift kanske till och med längre.

Avsnitt 15.2.2 småskalig vedeldning

Miljömålsberedningen presenterar ett flertal åtgärdsförslag för att begränsa utsläppen från småskalig vedeldning vilka Borlänge kommun ställer sig bakom.

Miljömålsberedningens förslag saknar mål för att begränsa eller fasa ut småskalig oljeeldning. I områden som saknar utbyggt fjärrvärmenät kan det vara nödvändigt med småskalig förbränning för uppvärmning, i dessa fall anser Borlänge kommun att vedeldning är att föredra framför förbränning av fossila bränslen. Till skillnad mot vedeldning medför oljeeldning nettoutsläpp av koldioxid vilket därför borde vara högprioriterat att åtgärda. Borlänge kommun anser därför att ett mål kring småskalig oljeeldning ska tillföras utredningen.

Avsnitt 17.2.1 Minskad användning av dubbdäck

Riktade informationsinsatser om vinterdäcks egenskaper välkomnas.

Borlänge kommun anser att nationella styrande åtgärder för dubbdäck inte är lämpliga då Sverige har stora regionala skillnader vad gäller väglag vintertid. En förutsättning för att dubbdäcksanvändningen kan begränsas är att det inte sker på bekostnad av trafiksäkerheten. Borlänge kommun anser att den konsekvensbedömning som miljömålsberedning gjort i frågan inte är nog omfattande för att motivera att nationella styrmedel ska sättas in för att minska dubbdäcksanvändningen.